

183

nova filateliја

LJUBLJANA   A P R I L 1951

CENA DIN 15   LETO III. • ŠT. 4

℞

V tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani pripravljajo znamki za 10. obletnico Osvobodilne Fronte. Osnutki so delo akademskega slikarja Božidarja Jakca, prikazujejo pa na eni vrednosti partizana, na drugi narodnega heroja Stameta Rozmarna. Po neuradnih poročilih bo naklada 500.000 serij, kar bo mo filatelisti navdušeno pozdravili, če bo res. Tov. Jakac dela tudi načrte za prvomajske koprskc znamke, ki jih bo tiskala ista tiskarna. Naklada teh bo baje 200.000 serij. *

Kanadska poštna uprava je pozvala kanadske umetnike, da naj prispevajo osnutke za nove kanadske frankovne znamke, ki naj pokažejo značaj in delavnost Kanade. Znamke bodo prikazovale: domačo obrt, kanadsko rastlinstvo in živalstvo, Indijance in Eskime in prizore iz njihovega življenja. Vsak sprejeti osnutek bo dobil nagrado 300 dolarjev.

*

Monakovska mestna uprava je delila lastno vilo v najlepšem delu mesta filatelistični knjižnici, za katero ni več prostora v mestni knjižnici. Sedaj ima filatelistična knjižnica za svojih skoraj 10.000 knjig na razpolago pet prostornih sob. Na razpolago so zbiralcem razen knjig tudi filatelistični pripomočki (kremenčeve svetilke, mikrometri itd.).

Francoska poštna uprava ima v načrtu za leto 1951 (mimo znamk, ki so že izšle) sledeče izdaje:

1. serijo slavnih Francozov iz prve polovice XIX. stoletja. Prikazani bodo: Alfred de Musset, Delacroix, Gay-Lussac, Surcouf, Talleyrand, Napoleon I. Znamke izidejo aprila ali maja.

2. Decembra bo izšla otroška serija. Obe navedeni izdaji bosta s pribitkom.

3. 50 let francoskih kolonialnih čet.

4. Sto let rojstva skladatelja Vincenta d'Indyja.

5. Spominsko za letalca Nogues-a, ki je ustanovil letalsko zvezo Paris-Saigon in se ponesrečil leta 1933.

6. Serijo 4 vrednot, ki bo posvečena zdravstvenim delavcem (splošni zdravnik, kirurg, farmacevt, živinozdravnik). Od te serije bosta izšli letos verjetno samo 2 vrednoti.

7. Tri znamke za simboliste: Baudelaireja, Verlainea in Rimbauda.

8. Za redne frankovne znamke bodo upodobljeni grbi francoskih pokrajin: 10 centov (Artois), 50 c (Limousin), 1 fr. (Bearn), 2 fr. (Touraine), 4 fr. (Franche-Comté).

Tudi pokrajinski motivi iz Francije in kolonij bodo upodobljeni na znamkah.

*

V angleški reviji »The Philatelist« bodo izhajali zapiski iz dnevnika: Sira Rowland Hilla, ki so bili razstavljeni lani na filatelistični razstavi v Londonu.

VSEBINA:

Naša velika desetletnica — Ivan Cankar (pred 75. obletnico rojstva) — Naše nove znamke — Inž. Dušan Gruden: Po občnem zboru — Prostovoljno delo — Poštni žigi na Slovenskem (10. popis) — Inž. Ciril Pirc: Znanje in neznanje dežele filatelije (2. nadaljevanje) — P. Anderlič: Stare znamke v novem okviru — Razvoj filatelije v letu 1950 — Jože Vrbovšek: Zamenjava s tujino — Objave — Razstave — Nove znamke v svetu — Občni zbori — Strokovni tisk — Zanimivosti — Oglasi. Barvna priloga osnutkov in novih znamk v počastitev 10. obletnice Osvobodilne fronte LR Slovenije.

Urednik: Pavle Anderlič, Ljubljana, Frančiškanska 3. — Odgovarja: Silvo Pajk, Ljubljana, Gosposvetska 10/IV.

Tekoči račun Narodne banke, Ljubljana, štev. 604-95331-18.

Glasilo izhaja mesečno. Letna naročnina din 180.—

Tiska Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

LETNIK III.

APRIL 1951

ŠTEV. 4

Iz dobe NOB kaže slika na bivših okupacijskih italijanskih znamkah ročni natis tisk »OF SLOVENIJA«, ki ga je napravil naš akademski slikar Božidar Jakac za poizkus v partizanski tiskarni v Kočevju dne 17. oktobra 1943. Tedanja nemška ofenziva na slovensko osvobodjeno ozemlje je preprečila izdajo partizanskih znamk, za katere je tov. Jakac pripravil preproste natiske, 60 drobnih skic za pre-tiske in 35 skic s partizanskimi motivi za samostojne nove izdaje znamk. Vidi podrobne podatke v »Tovarišu« št. 43 z dne 22. 10. 1948.

Naša velika desetletnica

Jugoslavija praznuje letošnje pomlad dve znameniti obletnici. 27. marca je minilo deset let od dneva, ko so se jugoslovanski narodi uprli gnusnemu izdajstvu Cvetkovičevega in Mačkovega režima, ki je hotel podrediti našo domovino in njeno svobodo fašističnim osvajalcem, 27. aprila pa mine deset let, odkar je bila ustanovljena Osvobodilna fronta. S tem jubilejem bodo povezani: III. kongres OF, velika zgodovinska razstava in še vrsta drugih slavnostnih prireditev. Obe znameniti obletnici naj nam živo obudita spomin, kako je naše ljudstvo pred desetimi leti prvič v svoji zgodovini vzelo svojo usodo v lastne roke in nastopilo pot revolucije za svojo nacionalno in socialno osvoboditev. Še živeje nam bo ob proslavah stopilo v zavest, da je doba desetih let, ki je za nami, najpomembnejše razdobje v naši zgodovini.

Ob desetletnici naše ljudske vstaje je tovariš Aleksander Ranković spregovoril po beograjskem radiu kot sekretar Politbiroja CK KPJ in nam opisal, kako je val ljudskega gneva dosegel višek 27. marca 1941, ko je ljudstvo strmoglavilo izdajalce, ki so podpisali sramotno pogodbo s fašističnimi mogotci. Z ljudsko vstajo v Jugoslaviji je bil dokončno obojen umazani poskus reakcionarnih vrhov, da bi prodali našo domovino Hitlerju in Mussoliniju in da bi, oprti na fašistične države, strli rastoči ljudski odpor in revolucionarno gibanje v državi. Da je ta poskus propadel, je treba predvsem pripisati svobodoljubni zavesti, globokemu domoljubju naših narodov in Komunistični partiji Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu, ki je vedno o pravem času opozarjala delovne množice Jugoslavije na vse nevarnosti, ki so pretile naši državi, in je bila sposobna organizirati in voditi ljudstvo v odločilnih bitkah. Jugoslovanski narodi so 27. marca 1941 dokazali vsemu svetu, da so obračunali z mračno preteklostjo in da so pripravljene kreniti na novo pot neizprosnega boja za svobodo. KPJ je neomajno verovala v moč naših narodov. Verovala pa je tudi v lastno moč. Zoper podjarmljenje Jugoslavije smo se uprli v času, ko je fašistični korenjen že teptal Srednjo in Zahodno Evropo, ko so bile zasedene Poljska, Francija, Belgija, Nizozemska, Danska, Norveška, Avstrija, Češkoslovaška, v času, ko so se Madžarska, Romunija in Bolgarija že pridružile

trojnemu paktu in postale oporišča fašističnih imperialistov. 27. marec je bil wud v nove dogodke, usodne za naše narode. Po vdoru fašistovskih vojsk v našo državo je razvnela ljudska ustaja narodnoosvobodilni boj naših narodov.

V tem boju je Slovence vodila Osvobodilna fronta. Pobudo za ustanovitev OF je takoj po zlomu stare Jugoslavije dala Komunistična partija Slovenije, ki se je že več let pred drugo svetovno vojno borila za enotnost naših delovnih množic. 27. april 1941 je bil rojstni dan Osvobodilne fronte. Ta dan so se zbrali na poziv KPS predstavniki krščanskih socialistov, naprednih Sokolov in slovenskega kulturnega življenja ter sklenili ustanoviti enotno fronto za osvobodilni boj ter prevzeti splošno vojaško in politično vodstvo slovenskega naroda v vojskovanju in v graditvi novega političnega in državnega življenja. Ustanovni sestanek je bil v Vidmarjevi vili pod Rožnikom v Ljubljani. Osnovne skupine so se združile v enotno Osvobodilno fronto pod vodstvom Komunistične partije. Med temeljna načela svojega programa je OF postavila bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Ustanovitelji OF so dobro poznali nakane okupatorjev, ki so hoteli s pomočjo domačih izdajalcev enkrat za vselej razbiti njim nevarno zvezo jugoslovanskih narodov, hoteli so razkosati Balkan in preprečiti, da bi bil še kdaj nevaren imperialistom in njihovim hlapcem. Osvobodilna fronta pod vodstvom KP je takoj v začetku postavila za svoje bojno geslo enotnost in bratstvo naših narodov kot nujno in brezpogojno osnovo našega osvobodilnega boja in naše revolucije. Bratstvo in enotnost sta se kalila kakor jeklo v ognju nešteti bojov z okupatorji in izdajalci po vsej Jugoslaviji. Če se ne bi bili naši narodi borili ramo ob rami pod skupnim vodstvom KPJ in Fronte, bi se bili sami zapisali pogubi. Tako pa je zmaga za zmago dovedla do znamenitega zasedanja najboljših predstavnikov naših narodov v Jajcu, kjer se je rodila 29. XI. 1943 nova Jugoslavija.

Osvobodilna fronta je med vojno zbrala v svojih vrstah, kar je bilo med Slovenci poštenega. Bila je od svoje ustanovitve naprej s Komunistično partijo na čelu edina politična sila, ki je v resnici zastopala slovenski narod. Po zmagi je prevzela veliko nalogo dokončne izgraditve socialistične države in s tem prave svobode v naši domovini. Na svojem prvem kongresu v juliju 1945 je OF položila svojemu narodu obračun dela v štirih vojnih letih in je hkrati določila program za nadaljnja leta. Na drugem kongresu aprila 1948, ko je bila naša domovina v glavnem obnovljena, je OF podala obračun treh preteklih let in pregled nalog v naši petletki. Letos, na svojem tretjem kongresu, bo Osvobodilna fronta podala obračun za vso dobo minulih desetih let in še posebej za dobo naše petletke. Mednarodni odnosi so se v zadnjih letih močno spremenili. V boju za mir je morala Jugoslavija kljub velikanskim žrtvam v minuli vojničasno popustiti v svojih upravičenih zahtevah po Slovenskem Primorju, Trstu, Gorici, Slovenski Benečiji in Slovenski Koroški. Izdajalska politika Kominforma, ki nas je zadela kakor nož v hrbet, je otežkočila izpolnjevanje naših velikih planskih nalog in nam dan na dan meče nova polena pod noge, nas izziva vsepovsod na meja in nam grozi z vojno. Vse te težave nam le še bolj predočujejo velikanski pomen našega prizadevanja v minulih letih in v sedanjem času. Vzivajo nam zavest, da z vsestranskim trudom, ki marsikdaj ne zaostaja za naporu in osvobodilnem boju, gremo zmagi naproti. Lepo je to naglasil tovariš dr. Marjan Brečelj v letošnjem kalendarju Prešernove knjižnice: »Napačno bi bilo zaradi težav kakor koli podcenjevati pomen Fronte v našem javnem življenju in ne videti prav takrat, ko se nam stvari pokažejo težke, da je in da mora biti v Osvobodilni fronti rešitev vsakega vprašanja posebej in poročstvo končne popolne zmage socializma. Desetletnica Osvobodilne fronte mora biti tedaj prilika za vse naše ljudi, da se dvignejo nad vsakodnevne težave in skrb in presodijo odločilni pomen preteklih desetih let ter v njih vidijo pravilno pot naše Osvobodilne fronte, ki jo je hodila pod vodstvom Partije od leta 1941 do danes. Taka zavest bo za vse naše ljudi najmočnejša pobuda za izpolnitev nalog, ki so pred nami.«

NAŠE NOVE ZNAMKE

10-letnica Ljudskih vstaj

Z odločbo Poštnega ministrstva številka 5250 z dne 17. marca 1951 je odločeno, da pride v promet serija 15 znamk v počastitev 10. obletnice naše ljudske revolucije. Znamke bodo izhajale ob dnevih, ko so se pojavili naši zgodovinski dogodki.

Dne 27. marca 1951 je izšla prva vrednota za din 3,— rjavo rdečardeča, ki spominja na prvi vseljudski odpor in rojstvo naše Armade v Beogradu.

Nadaljnje vrednote pridejo postopno v promet. Za 10. obletnico Osvobodilne fronte izideta znamki za din 3,— in 5,— (27. aprila). Dne 7. julija izidejo vrednote v proslavo ljudske vstaje v Srbiji, ostale pa pridejo v promet 13. julija, ki slavi pričetek vstaje v Črni gori ter 27. julija za praznik vstaj v Hrvaški in Bosni-Hercegovini. Poslednje vrednote te serije izidejo 22. decembra, ob desetletnici ustanovitve naše ljudske Armade.

Organizirani filatelisti bodo prejeli (po 4 kose odrasli, po 2 mladinci) znamke za din 3,— in din 30,— po svojih Zvezah. Vse druge vrednote bodo zaradi večjih naklad v prodaji na vseh krajevnih poštah, tako da si jih morejo pravočasno preskrbeti vsi člani po-

samič ali kolektivno po svojih Filatelističnih društvih. Opozarjamo prav posebno na to priložnost, da ne bo reklamacij. Glej tudi sporočilo pod »Objavami«.

*

V tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani so dotiskali v proslavo 10. obletnice Osvobodilne fronte Slovenije znamki za din 3,— in 5,—. Osnutke je pripravil za tisk akademski slikar Božidar Jakac. Na prvi znamki je prikazan partizan kurir, na drugi vrednoti pa narodni heroj Stane Rozman. Znamke izidejo v nakladi 300.000 serij dne 27. aprila, tako da si jih morejo preskrbeti filatelisti in javnost v zadostni količini. Glej barvno prilogo osnutkov v tem zvezku!

V slavnostnih dneh III. kongresa OF bo poslovala v Unionu ekspozitura pošte Ljubljana, ki bo prodajala in žigosala nove znamke s spominskim jeklenim žigom. Razen tega bo te dneve uporabljala glavna pošta še posebni strojni žig. V prometu so tudi spominske dopisnice z natiskom (naklada 110.000), Filatelistična zveza pa je založila okusne pisemske ovitke. V prostoru zveze na Miklošičevi 5 bo razstava partizanske pošte v počastenje naše velike obletnice.

Zanimiva posebnost

zobčanja nove frankovne znamke, ki je bila redno uporabljena.

Po občnem zboru

Dne 11. marca 1951 je bil v verandi dvorane hotela Union II, redni letni občni zbor Filatelistične Zveze Slovenije. Prisostvovali so mu tov. Kunst Vaclav, direktor Poštne direkcije kot zastopnik Poštnega ministrstva FLRJ, zastopnik direktorja Jugofilatelije, tov. Anderlič Pavle, častni člani FZS tov. Horvat Radoslav, predsednik FSH, Novak Dragan, urednik »Filatelije«, in Kobal Ferdo, zastopnika SFS, tov. Jokič Jovan, tajnik IO-SFJ, in inž. Roman Petrovič, tov. Fili Janko kot delegat društva filatelistov v Kopru ter 99 delegatov podružnic širom po Sloveniji.

Občni zbor je potekal po napovedanem dnevnem redu. Preden je stari odbor poročal o svojem delu, je predsednik tov. Crnota razdelil nagrade in pohvale najboljšim podružnicam FZS (Kranj, Celje, Soštanj, Idrija, Vrhnika, Bled, Guštanj, Nova Gorica, Gornja Radgona in Jesenice), šestim poštvalnim članom, ki so s svojim trudom pripomogli k uspešnejšemu delu (ing. arh. Mesar Jože, Zelenik Vojačin, Križvačič Mirko, Stupica Franc, Spindler Martin in Franc Vilko) ter sedmim mladincem, ki so se najbolj izkazali ob mladinski filatelistični razstavi v Ljubljani (Jelenc Marjan, Junkovič Vladimir, Guzelj Darko, Ježek Vlado, Potza Tomaž, Stoviček Dalibor in Pečar Bojan).

Delo Zveze je bilo v skopih obrisih **razvidno iz poročil posameznih odbor-nikov**. Če si prav na kratko ogledamo obračun enoletnega delovanja, bomo ugotovili naslednje:

Zveza ima v 43 podružnicah 3501 člana (2555 odraslih in 946 mladincev). — Podružnice Brežice, Celje, Dolnja Lendava, Gornja Radgona, Guštanj, Idrija, Jesenice, Kranj, Ljubljana-mladinska sekcija FZS, Ljutomer, Nova Gorica, Postojna, Soštanj in Tolmin, skupno torej 14, so priredile po eno filatelistično razstavo. Tekmovanje med podružnicami je rodilo lepe uspehe ter naj bo že navedenih prvih 10 najboljših podružnic za zgled vsem ostalim.

Zamenjava z inozemstvom: v letu 1950 (od 14. 6. 1950.) je bilo odposlanih skupno 854, v letu 1951 (do 10. 3. 1951.) pa 613 pisem.

Če pomislimo, da obstoji naša Zveza šele pičlo poldrugo leto, bo razumljivo, da se je moral odbor boriti za najosnovnejše pogoje obstoja in poslovanja. Z velikim trudom je uspelo dobiti in dostojno opremiti lokal, ki smo ga slovesno odprli 10. 3. 1951 ob 18. uri. S tem je omogočeno nemoteno delo, ki naj ob čim tesnejši povezavi s podružnicami rodi kar najlepše uspehe. Uvedba plenuma ter povračilo potnih stroškov vsem delegatom-udeležencem plenuma in občnega zbora je izpolnilo željo po kar moč tesnem in osebnem stiku podružnic z matico.

V skrbi za nabavo pribora za svoje člane je Zvezi uspelo zagotoviti kataloge Zumstein. V teku je nabava materiala za vložne albume in za plimcete.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je odbor v preteklem letu podvojil premoženje Zveze. Razpečava znamk je bila v redu, Zametek nepotrebne strokovne knjižnice tvori 98 knjig. Pisano oz. tiskano besedo posreduje članom tudi naše glasilo »Nova filatelija«, ki je prebrodilo začetne težave ter sedaj izhaja redno vsak mesec v nakladi 1600 izvodov.

Če pogledamo izven delokroga notranjega poslovanja ter njenih stikov s podružnicami, ne moremo prezreti uspešnega in obsežnega sodelovanja z ostalimi zvezami v državi, predvsem s Poštnim ministrstvom FLRJ. Prav tako je bilo mnogo storjenega pri pripravi za ustanovitev Zveze filatelistov Jugoslavije. O tem so bili člani **sproti obveščeni**.

To bi bila v kratkih potezah vsebina poročil odbora ter hkrati obris njegovega dela. Toplo priznanje je prejel odbor za svoje delo s strani gostov in delegatov.

Predmet diskusije je bil v glavnem vzgoja mladine in novih članov, zaščita prave filatelije, izboljšanje zamenjave z inozemstvom in povezave FZS s podružnicami.

Po razrešnici in volitvah novega odbora (sestavo glej ob koncu poročila) je diskusija še oživela. Delegati so dostojno zastopali svoje članstvo ter bili vse do konca prav aktivni.

Občni zbor je sprejel naslednje važnejše sklepe:

Pravila se izpremene v toliko, da mora tudi II. podpredsednik stalno bivati v Ljubljani. — Za poživljenje stikov med FZS in podružnicami bodo sektorске konference. — Zveza bo izdelala okvirni pravilnik za poslovanje podružnic. — Podružnice bodo ob medsebojnem sodelovanju ter ob pomoči FZS storile vse, da med svojim članstvom izločijo plevel; kar je dobrega, pa naj vzgoje v res poštene, prave zbiralce. Izkušnje bodo posredovale med seboj po skupnem glasilu. — Pregled zbirke, obvezno razstavljanje zbirke ob priliki skupnih sestankov, obiskovanje strokovnih predavanj — vse to bo omogočilo odboru podružnic, da se pri odločitvah ne bodo motili o kakovosti članstva.

Porast članstva je velik in smo zajeli tudi mnogo začetnikov in mladincev. Zato bodo starejši zbiralci imeli za svojo častno dolžnost, da bodo s pisanjem člankov v naše glasilo ter s predavanji v svojem ožjem krogu društva posredovali svoje znanje mlajšim zbiralcem. FZS bo v tem letu pripravila vse potrebno, da bo nudila članstvu manjkajoči pribor, da bo zboljšala stike ter z izdajanjem strokovnih knjig omogočila članom poglobljanje strokovnega znanja.

Delegati naj zdaj razložijo članom, vse, kar je pojasnila potrebnega in naj jim prikažejo v pravi luči delo, ki nas čaka. Le tako bo odboru, ki sta mu uspeh dela in hvaležnost članstva največje plačilo za ves trud, uspelo, da naša zveza ne bo le najmočnejša po številu članstva, marveč da bo tudi po organizaciji svojih podružnic, kvaliteti članstva in stopnji svojega glasila na vidnem mestu. Složno delo bo rodilo velike uspehe in k letu bomo lahko ponosni ugotovili, da smo za velik korak bliže cilju. Tai pa naj bo: močna organizacija, pravo in kvalitetno članstvo, vrsta predavanj in razstav, od-

krita povezanost vseh podružnic med seboj in z Zvezo. Kvalitetna revija, obsežna strokovna knjižnica in strokovne knjige iz založbe naše Zveze.

Inž. Dušan Gruden

Na II. rednem letnem običnem zboru Filatelistične zveze Slovenije je bil izvoljen dne 11. marca 1951 naslednji odbor:

Predsednik: Crnota Lojze, I. podpredsednik: Inž. Gruden Dušan, II. podpredsednik: dr. Lavrič Anton, I. tajnik: Stebih Marjan, II. tajnik: Vrančič Vladimir, I. blagajnik: Pauer Božidar, II. blagajnik: Spindler Martin. Knjižničar: Jamežič Ciril, I. distributor: Anderlič Pavle, II. distributor: Vidmar Rado, propagandist: Kopecky Dolfe, urednik glasila: Anderlič Pavle, vodja mladinske sekcije: Jelenc Marjan.

Odborniki: Puntar Stojan, Zelenik Vujadin, Krivačič Mirko, Sterk Davorin, Samec Vaso, Mrak Ladislav, Stupica Franc, namestniki odbornikov: Inž. Milhofer Zvonimir, Kropivnik Stanko; zastopniki podružnic v odboru FZS: Stranič Josip (Maribor), Gorinšek Viktor (Celje), Juvanc Marjan (Guštanj), Kumer Filip (Kranj), Gušev Aleks (Jesenice), dr. Marušič Franc (Nova Gorica), Kralj Franjo (Ribnica), Gruden Rafael (Vrhnika), Pogačnik Vlado (Radgona).

Nadzorni odbor:

Predsednik: Mihelj Franc, člana: Jeretina Jože in dr. Bohinc Valter.

Namestniki: Arhar Franc, Wildman Jože in Prinčič Edvard.

Disciplinsko razsodišče:

Predsednik: Prevec Anton, član: dr. Murko Vladimir, namestnika: dr. Munda Avgust in dr. Lenče Peter.

ROSTOVOLJNO DELO

Po potrdilu carinskega oddelka na železniški postaji v Sežani so opravili 22. 2. 1951 člani FD Postojna 12 prostovoljnih ur. Posipali so gramoz pred novo carinarniško zgradbo.

Zigi in znamke iz dobe naše narodne osvoboditve: 1. enokrožni žig Slovenskih Konjic, 2. ročni žig pošte Ormož z datumom 26. 6. 1945, 3. dvokrožni žig pošte Suhor. — Izvirniki so iz jeseniške zbirke tov. Slavka Smoleja, ki bo razstavil svojo lepo urejeno zbirko osvoboditvenih žigov na vsezvezni razstavi.

P. Anderlič POŠTNI ŽIGI NA SLOVENSKEM (10. popis)

Opomba: v nižje navedenem popisu tujih imen za časa zasedbe pomenijo označbe: LP = Ljubljanska pokrajina, M = madžarska zasedba, N = nemška zasedba in IT = pod Italijo (cona je navedena zaradi orientacije).

Tek. št.	Državna pošta LRS	Zasedb. po-drožje	Tuje ime za časa zasedbe
276	RENCE	IT	Ranziano — cona A
277	RIBNICA na Dolenjskem	LP	IT: [Lubiana] — N = Reifnitz
278	RIBNICA na Pohorju	N	Reifnig (Steierm.)
279	RIHEMBERG	IT	Rifermburgo — cona A
280	RIMSKE TOPLICE	N	Römerbad (Steierm.)
281	ROB na Dolenjskem	LP	IT: [Lubiana]
282	ROČINJ	IT	Ronzina di Canale — cona A
283	ROGASEVCI	M	Szarvaslak
284	ROGASKA SLATINA	N	a) Rohitsch Sauerbrunn b) Rohitsch Sauerbrunn (Steierm.)
285	ROGATEC	N	a) Rohitsch b) Rohitsch (Steierm.)
286	ROVTE	LP	IT: [Lubiana] — N = Gereuth
2-7	RUŠE	N	a) Maria Rast b) Rast (Steierm.)
288	SAVA pri Litiji	N	Sava
289	SELCA nad Skofjo Loko	N	Selzach (über Laak Zaier)
290	SELNICA ob Dravi	N	Zellnitz (Drau)
291	SEMIC	LP	IT: (Lubiana)
292	SENOVO	N	a) Senovo (b. Reichenburg Steierm.) b) Reichenstein (Steierm.)
293	SENOZEČE	IT	Senosecchia — cona B
294	SEVNICA	N	Lichtenwald (Steierm.)
295	SEŽANA	IT	Sesana — cona A
296	SLAP OB IDRJCI	IT	Slappe d' Idria — cona B
297	SLATINA RADENCI	N	Bad Radein
298	SLIVNICA pri Celju	N	Schleinitz (b. Cili)
299	SLIVNICA pri Mariboru	N	Schleinitz (b. Marburg Drau)
300	SLOVENJ GRADEC	N	a) Windisch Graz b) Windischgraz
301	SLOVENSKA BISTRICA	N	a) Windisch Feistritz b) Windischfreistritz (Steierm.)

(Dalje)

Znane in neznane dežele filatelije

(2. nadaljevanje)

Inini — v severovzhodni Južni Ameriki; prej del Francoske Guayane, od l. 1930 ločen od nje kot njen teritorij. 78.476 km², 7000 prebivalcev. Denarna veljava: francoska.

Irak — suverena arabska monarhija ob srednjem in spodnjem porečju Evfrata in Tigrisa (Mezopotamija). 435.233 km², 4.950.000 prebivalcev. Glavno mesto: Bagdad. Denarna veljava: 1 dinar = 1000 fils.

Iran — Perzija. Suverena monarhija v Prednji Aziji med Perzijskim zalivom in Kaspijskim morjem. Meji na severu na Sovjetsko zvezo, na zahodu na Irak in Turčijo, na vzhodu na Afganistan in Beludžistan. 1.626.500 km², 4.950.000 prebivalcev. Glavno mesto: Teheran. Denarna veljava: 1 rjæl = 100 din.

Izrael — samostojna židovska država, nastala na ozemlju Palestine; meje še niso dokončno utrjene (vsa Palestina je imela 27.090 km²), 1 milijon prebivalcev. To število zaradi novih priseljencev stalno narašča. Glavno mesto: Tel-Aviv. Denarna veljava: 1 funt = 1000 prutot;

Isthmania — predlog predsednika Nikarague za ime zvezne države, ki naj bi jo tvorile srednjeameriške države: Nikaragua, Guatemala, Salvador, Honduras in Kostarika.

Jamaica — tretji največji otok Velikih Antilov, južno od Kube in zapad-

no od Haitija. Velikobritanska kronska kolonija. Najvažnejša velikobritanska posest (od leta 1655) v Zahodni Indiji. 12.188 km², 1 milijon 364 tisoč prebivalcev. Glavno mesto: Kingston. Denarna veljava: angleška.

Jemen (Yemen) — pokrajina v južno-zahodni Arabiji, suverena arabska država. Meje proti puščavi niso določene. 195.000 km², 7.000.000 prebivalcev. Glavno mesto: Sanca. Denarna veljava: imaldi = 100 bogshas.

Johore — ena izmed državic Malajske zveze (federacije) pod velikobritanskim pokroviteljstvom. 19.885 kvadratnih kilometrov, 290 tisoč prebivalcev. Glavno mesto: Johore Bharu nasproti singaporskega otoka. Denarna veljava: dolar = 100 centov.

Jordan — hašemitsko kraljestvo Jordan, prejšnje ime Transjordanija; suverena arabska država na severu Arabskega polotoka, po pogodbi z Veliko Britanijo z dne 22. marca 1946. Meji na Saudsko Arabijo, Irak, Sirijo in Izrael. 90.000 km², 400.000 prebivalcev. Glavno mesto: Amman. Denarna veljava: 1 £ (palestinski) = 1000 miljemov.

Južna Rodezija — gospodarsko bolj razviti del južnoafriške visoke planote med rekama Limpopo in Sambezi. Velikobritanska kronska kolonija s položajem dominiona. 389 tisoč 347 km², 1.979.000 prebivalcev. Glavno mesto: Salisbury. Denarna veljava: angleška.

Južnoafriška unija — član britanske zajednice narodov v Južni Afriki, sestoji kot federalna država iz province Kap, Natala, države Oranje in Transvaala. Dominij od 20. IX. 1909, 1.223.712 km², 11.790.000 prebivalcev. Glavno mesto (sedež zvezne vlade): Pretoria. Denarna veljava: angleška.

Južnozahodna Afrika — bivša nemška kolonija na zapadni obali izventropske južne Afrike. Bivše mandatsko področje, katerega pravni položaj še ni nanovo urejen, za zdaj pod skrbstvom Južnoafriške Unije. 822.876 km², 369.000 prebivalcev. Glavno mesto: Windhuk. Denarna veljava: angleška.

Kambodža — (Cambodge) monarhija v Indokini, prej pod protektoratom Francije, sedaj Francoski Uniji pridružena država. 139.000 kvadratnih kilometrov, 3.227.000 prebivalcev. Glavno mesto: Pnompenh. Denarna veljava: piaster = 100 centov.

Kamerun — bivša nemška kolonija v ekvatorialni zahodni Afriki med Nigerijo in Francosko Zahodno Afriko v notranjem kotu Gvinejskega zaliva. Od leta 1920 pod skrbstvom Francije in Velike Britanije. — Francoski del (priključen Francoski Zahodni Afriki, deloma neposredno, deloma z lastno upravo in glavnim mestom Jaunde): 440.900 km², 2.820.000 prebivalcev. — Velikobritanski del (priključen Nigeriji — severni del neposredno severnonigerijskim provincam, južni del kot samostojna provinca Južne Nigerije z glavnim mestom Victoria): 88.266 km², 1.000.000 prebivalcev. Denarna veljava: francoska in angleška.

Kap Verde — (Cabo Verde) portugalska kolonija, obstoječa iz Kapverdskih otokov, 570 km od Rtiča zelenega predgorja, najbolj zahodne točke Afrike. Otočje ima 16 otokov, od teh je 9 obljudenih. 4033 km², 161.000 prebivalcev. Glavno mesto: Porto Praia na otoku Sao Thiago. Denarna veljava: escudo (\$) = 100 centavos.

Katar — (el Quatar) arabska kneževina na vzhodni obali Arabskega polotoka ob Perzijskem zalivu. Je v pogodbenem odnosu z Veliko Britanijo, ki se more prištevati k protektoratom. Meje proti puščavi niso točno dooločene, število prebi-

valstva le približno. 22.000 km², 16.000 prebivalcev. Glavno mesto: El Beda. Denarna veljava: rupija = 16 annas.

Kedah — ena izmed državic Malajske zveze (federacije) pod velikobritanskim pokroviteljstvom. 9448 km², 340.000 prebivalcev. Glavno mesto: Alor Star. Denarna veljava: dolar (\$) = 100 centov.

Kelantan — ena izmed državic Malajske zveze (federacije) na severovzhodu polotoka Malaka, pod velikobritanskim pokroviteljstvom. 14.796 km², 310.000 prebivalcev. Glavno mesto: Kota Bharu. Denarna veljava: dolar (\$) = 100 ct.

Kenija — (Kenya Colony and Protectorate) velikobritanska posest v vzhodni Afriki med Anglo-egiptovskim Sudanom, Abesinijo, bivšo italijansko Somalijo, bivšo Nemško Vzhodno Afriko in Ugando. Nastala in dobila je to ime leta 1920 po izločitvi Ugande iz kolonije Britanska Vzhodna Afrika. 582.624 kvadratnih kilometrov, 5.180.000 prebivalcev. Glavno mesto: Nairobi. Denarna veljava: angleška.

Kermadec — skupina otokov v Tihem oceanu severovzhodno Nove Zelandije. Od l. 1887 velikobritanska posest, sedaj pod upravo Nove Zelandije. 33 km², 1000 prebivalcev.

Kolumbija — neodvisna republika na severozahodu Južne Amerike. Edina država celine, ki meji na Atlantski in Tih ocean, nadalje na Panamo, Venezuelo, Brazilijo, Peru in Ekvador. 1.139.155 km², 10 milijonov 770.000 prebivalcev. Glavno mesto: Bogotá. Denarna veljava: peso (\$) = 100 centavos. (Dalje)

Stare znamke v novem okviru

V maju bo minilo 111 let, odkar je bila dotiskana prva znamka sveta. To je bil začetek zbiranja malih pisanih papirčkov-grafičnih umetnin. Tedanji redki ljubitelji in zbiralci znamk so položili temelje filateliji, ki je dobivala pozneje vedno več pristašev. Število zbiralcev poštne znamke se je množilo v državah s pričetki izdajanja znamk. Danes si sploh ne moremo misliti poštnega prometa brez znamk. Iz skromnega pričetka je šel razvoj svojo ne-

Načel jih je tudi zob časa, počasi propadajo in izginjajo v morju novih smeri in načinov zbiranja novejših znamk.

Doba sto let ni kamsibodi. Države, ki so pred sto leti dale v promet svoje prve znamke, so in bodo še proslavljale stoletnico. Prva država, Anglija, ki je imela 6. maja 1840 svojo prvo znamko, sicer temu jubileju ni dala vidnega poudarka. Pač pa so to storile

zadržano pot. Z leti so se množile organizacije filatelistov, ki štejejo v današnji dobi že nad 50,000,000 članov po vsem svetu. Filatelistična književnost stopa s časom in razvojem. Knjižnice razpolagajo danes z znanstvenimi knjigami in izsledki raziskovanj o razvoju pošte in njenega prometa. Na tisoče knjig filatelistične književnosti je spravljenih v domovih filatelije. Zbrane so monografije, časopisi vseh jezikov, ceniki, katalogi, brošure in poročila z vsega sveta.

Ljudje iz stare, tako imenovane klasične dobe filatelije so pomrli, znamke pa so ostale in rcmale iz roke v roko. Če niso šle iz roda v rod, so krožile v trgovini in menjale lastnike. Bolj ko se odmika čas, bolj so te stare znamke redke. Ob poplavi novejših znamk in vse večjem številu današnjih zbiralcev tonejo starine v pozabo.

pozneje druge dežele, in takih jubilejev bo čedalje več. In na teh spominskih znamkah so prikazane prve ali stare znamke v novem okviru.

Ni lahka naloga prikazati staro znamko učinkovito v novi sliki. Umetniki držav, ki so doslej dale v promet take jubilejne znamke, so pokazali na primerih nove kombinacijske pobude in so zahtevno nalogo dokaj zadovoljivo rešili. Ker je stara znamka del nove slike, mora biti stara znamka vrisana v novo sliko. Zato je stara znamka mavadno manjša od izvorne. Poglejmo kar nekaj primerkov starih znamk v novem okviru.

1. 6. 1935: Portugalska je prva dežela, ki je prikazala na znamki za 40 centavosov (spominska ob I. filatelistični razstavi v Lizboni od 1. do 15. 6. 1935) svojo prvo staro znamko za 5 reisov iz leta 1853. Dvojniki stare

znamke je v velikosti izvirne. Nova znamka ima le spremenjen napis (za razloček od prvotne) in pod sliko privesek z ustreznim besedilom.

LR Kitajska

18. 5. 1940: Bolgarija je praznovala stoletnico prve znamke z znamkama za 10 in 20 levov. Na obeh je prikazana prvotna prva bolgarska znamka za 5 santimov v zmanjšani velikosti in pošev.

Mavricij 1847—1947

26. 2. 1943: Svica je ob 100 letnici svojih znamk izdala podolgovato znamko, na kateri sta v zaporedju prvi kantonalni znamki Züricha za 4 in 6 santimov. Isti motiv je na spominskem bloku. Drugi blok od 17. 9. 1943 kaže dvojček stare znamke za 5 santimov kantona Zeneve. Dve leti nato izide na tretjem bloku še dvojček znamenitega »baselskega golobčka« (1845).

Vsak filatelist se jezi, če prinese poštar lepo frankirano pismo, pa so na njem znamke uničene namesto z žigom kar s svinčnikom. Malokdo pa ve, da je dunajska pošta že leta 1850

Razen navedenih so prikazane prvotne znamke še na novejših znamkah Avstrije, Francije, Madžarske, Nemčije, San Marina, Španije in ZSSR.

Japonska

Od izvenevropskih znamk imajo slike starih novejše znamke Avstralije, Mehike (1940), Nikarague (1941), Brazilije, Mauritiusa, ZDA, Egipta, Paragvajaja, Kitajske, Japonske in še nekatere druge.

Avstrija 1850—1950

Ker smo v obdobju, ko slavijo 100-letnico svoje znamke čedalje pogosteje nadaljnje dežele Evrope in izven nje, bo izšlo po vsej verjetnosti še več podobnih spominskih znamk s takimi motivi. Zbiralcem tematskih zbirk se tedaj obeta lepo zaključeno področje.

imela poseben žig (tri koncentrične kroge s štev. 1 v sredini) za naknadno razvrednotenje znamk, ki jih ni razvrednotila pošta, kjer je bilo pismo oddano.

Od ustanovitve Biroja za filatelijo pri Poštnem ministrstvu (1946) se pričinja hitrejša organizacijski razvoj na področju filatelije v vsej državi. Ta razvoj je pospešilo zlasti ustanavljanje nadaljnjih Filatelističnih zvez v naših republikah. Petim zvezam je uspelo doslej zajeti v organizacijo 140 podružnic z nad 10.800 člani (odraslih in mladincev). Ustanavljajo se še nove podružnice. Tri zveze izdajajo redno svoja mesečna glasila («Filatelija», Zagreb — »Filatelista», Beograd in »Nova Filatelija«, Ljubljana). Da bodo imeli naši člani približno sliko o razvoju, objavljamo po razpoložljivih podatkih številčno stanje organiziranih članov v marcu 1951.

I. FILATELISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 5

Stanje 1. marca 1951:	*	**	***
1. SFD — Ljubljana	116	16	132
2. FKL — Ljubljana	447	51	498
3. Maribor	306	97	403
4. Guštanj	105	37	142
5. Idrija	34	15	49
6. Jesenice	51	16	67
7. Trbovlje	66	22	88
8. Nova Gorica	38	10	48
9. Kranj FD	62	40	102
10. Kamnik	41	32	73
11. Tržič	44	19	63
12. Celje	146	48	194
13. Slovenska Bistrica	27	21	48
14. Murska Sobota	37	17	54
15. Tolmin	27	16	43
16. Ljutomer	27	15	42
17. Ptuj	36	21	57
18. »Triglav« — Ljubljana	315	132	447
19. Domžale	51	18	69
20. Šoštanj	23	3	26
21. Novo mesto	25	13	38
22. Rogaška Slatina	32	5	37
23. Skofja Loka »Košir«	36	29	65
24. Metlika »Župančič«	19	14	33
25. Gornja Radgona	32	3	35
26. Postojna	35	28	63
27. Črnomelj	24	8	32
28. Bled	24	15	39
29. Vrhnika »Cankar«	33	17	50
30. Slovenske Konjice	17	28	45
31. Brežice	13	15	28
32. Zagorje	29	9	38
33. Sevnica	22	13	35
34. Velenje	17	11	28
35. Dolnja Lendava	22	—	22
36. Ilirska Bistrica	16	10	26
37. Radovljica	22	10	32
38. Ribnica na Dol.	44	18	62
39. Krško	11	13	24
40. Kranj »Prešeren«	25	6	31
41. Slovenj Gradec	17	8	25
42. Rogatec	14	18	32
43. Kovecve	19	4	23
Članstva skupno	2547	941	3488

* Odrasli — ** Mlad. — *** Skupno

II. SAVEZ FILATELISTA SRBIJE, BEOGRAD

Stanje 25. marca 1951:

1. Apatin	51	0	60
2. Bačka Topola	25	14	39
3. Bela Crkva	26	14	40
4. Beograd »Leroko«	205	48	253
5. Beograd »Avala«	214	60	274
6. Beograd »Sava«	180	46	226
7. Beograd »Vračar«	191	65	256
8. Beograd »Košir«	98	42	140
9. Beograd »Topčider«	52	5	57
10. Bečej	24	7	31
11. Bogojevo	19	3	22
12. Bor	34	6	40
13. Valjevo	78	38	116
14. Vrbas	22	7	29
15. Vršac	107	27	134
16. Zaječnik	13	—	13
17. Zaječar	37	11	48
18. Zemun	70	53	123
19. Zrenjanin	93	13	106
20. Kikinda	65	26	91
21. Kragujevac	33	18	51
22. Kruševac	8	3	11
23. Kula	22	6	28
24. Leskovac	35	29	64
25. Niš	56	2	58
26. Novi Kneževac	25	2	27
27. Novi Sad	279	60	339
28. Odžaci	23	1	24
29. Pančevo	68	16	84
30. Pivnice	22	6	28
31. Pirot	24	3	27
32. Požarevac	64	29	93
33. Ruma	9	7	16
34. Senta	22	11	33
35. Smederevo	17	4	21
36. Sombor	67	20	87
37. Srem. Mitrovica	44	16	60
38. Stanišić	12	1	13
39. Subotica	179	32	211
40. Surdulica	17	4	21
41. Svetozarevo	39	15	54
42. Titovo Užice	29	3	32
43. Trstenik	24	1	25
44. Čuprija	17	7	24
45. Crvenka	20	2	22
46. Čačak	9	12	21
47. Šid	8	1	9
48. Ada	11	—	11
49. Mladenovac	8	2	10
50. Ridjica	5	—	5
51. Šabac	3	—	3

Članstva skupno 2803 807 3610

III. FILATELISTIČKI SAVEZ HRVATSKE, ZAGREB, Medulićeva 3

Stanje 1. marca 1951:

a) Dalmacija:

1. Dubrovnik I	111	23	134
2. Dubrovnik II	44	4	48
3. Split	129	34	163
4. Šibenik	45	9	54
5. Trogir	20	5	25
6. Vis	14	7	21
7. Zadar	28	9	37

b) Hrvatska :

8. Bjelovar	36	10	46
9. Čakovec	21	8	29
10. Crikvenica	20	4	24
11. Daruvar	55	3	58
12. Delnice	25	6	31
13. Djakovo	14	3	17
14. Donji Miholjac	24	1	25
15. Karlovac	49	5	54
16. Osijek	66	19	85
17. Pula	63	11	74
18. Rijeka	113	19	132
19. Rovinj	15	15	30
20. Sisak	43	11	54
21. Slavonski Brod	66	38	104
22. Slav. Orahovica	20	6	26
23. Slav. Požega	49	13	62
24. Varaždin	45	14	59
25. Vinkovci	100	19	119
26. Virovitica	23	2	25
27. Vukovar	39	20	59

Zagreb :

28. Hrv. filat. društvo	299	—	299
29. Filatelistički klub	285	—	285
30. Klub sabirača maraka	260	—	260
31. Društvo klasičara	41	—	41
32. Filat. klub tematičara	32	—	32
33. I. Omlad. podružnica	—	103	103
34. Povjereništvo Samobor	7	—	7
Članstva skupno	2201	421	2622

IV. SAVEZ FILATELISTA BOSNE
I HERCEGOVINE, SARAJEVO

Stanje 1. marca 1951:

1. Sarajevo	165	95	260
2. Banja Luka	44	15	59
3. Derвента	9	12	21
4. Tuzla	15	18	33
5. Zenica	15	6	21
6. Banovići-Litva	14	8	22
Neposredni člani:			
Iz drugih krajev	72	27	99
Iz Crne gore	22	2	24
Članova skupno	356	183	539

FILATELISTIČKI SOJUZ NA MAKE-
DONIJA, SKOPJE

Stanje z dne 10. marca 1951:

1. Skopje	226	74	300
2. Bitola	100	11	111
3. Titov Veles	40	12	52
4. Stip	36	4	40
5. Kumanovo	19	—	19
6. Kičevo	7	1	8
Članstva skupno	428	102	530

V Črni gori je bil ustanovljen inicijativni odbor za ustanovitev Filatelistične zveze. Po poročilih so bodo tamkaj še letos osamosvojili. Filatelisti iz Slovenije toplo pozdravljamo skorajšnje ustanovitev bratske črnogorske Zveze.

Zamenjava s tujino

Pričujoči statistični pregled bo zanimal seveda predvsem tiste člane naših društev, ki imajo v tujini svoje stalne ali mestalne zamenjevalne zveze. Iz svoje kratke prakse pregledovalca pošiljk bi rad dodal še nekatera svoja opazanja, ki tudi utegnejo zanimati zamenjevalce.

Skrbno sestavljena zamenjevalna pošiljka, ki je urejena po svoji notranji opremi tako, da so znamke pregledne na prvi pogled, in primerno zavarovane, da se na svoji dolgi poti od odpošiljatelja do prejemnika ne morejo zlahka pokvariti, bo prejemniku na tujem vsekakor v veselje in zadovoljstvo. Lepe so tiste pošiljke, kjer so znamke zafaknjene na kartončku v celofanski pas in zavarovane tako, da jim pritisk poštnega pečata na zunanji strani ovitka ne more do živga. Tako opremljajo svoje pošiljke starejši, izkušeni zbiralci in take pošiljke pripomorejo do ugleda ne samo zamenjevalcu, marveč posredno tudi državi,

odkoder prihajajo. Nam pravim filatelistem je mnogo do tega, ker se da razbrati iz takega ravnanja tudi naša kulturna raven. Posipavanje znamk z otroškimi posipom mi nič kaj okusno, ker se da to drugače urediti. Vse drugo zavisi od tega, kako je izbrušen zamenjevalev okus.

Pregled kaže zamenjevalne stike z različnimi evropskimi državami. V pregledu ni frankistične Španije in kominformistične Romunije, v majhni meri pa so ohranjeni zamenjevalni stiki z ostalimi satelitskimi državami še iz predkominformistične dobe. Izmed lili-putanskih držav je komaj zaznaven samo Liechtenstein. Z ZSSR ni nikakih zamenjevalnih stikov. Kar je v pregledu, se nanaša na ozemlje bivših samostojnih baltskih držav še pred drugo svetovno vojno. Izmed prekomorskih držav je nekaj resnejših stikov z ZDA, s Kanado, z Egiptom in z dobro organizirano novo državo Izraelom, nekaj malega tudi z Avstralijo.

Statistični pregled

Evropske države	1950						1951			Skupaj	
	Junij	Julij	Avgust	September	Oktober	November	December	Januar	Februar		Marec do 10.
Anglija (Velika Britanija)	—	—	3	1	1	4	5	4	7	2	27
Avstrija	3	11	14	24	16	16	17	32	25	10	168
Belgija	1	8	6	4	6	6	5	6	10	2	54
Bolgarija	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Češkoslovaška republika (CSR)	1	2	3	4	—	2	5	7	10	3	37
Danska	2	1	2	1	2	3	10	10	7	6	44
Finska	—	—	1	2	3	8	9	10	13	11	57
Francija	2	2	3	2	5	9	6	8	7	4	48
Grčija	—	—	—	2	1	1	1	1	1	—	7
Irška	—	—	—	—	1	2	1	—	1	—	5
Italija	3	4	3	5	6	10	12	20	30	1	94
Liechtenstein	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Luksemburška	—	1	—	—	1	1	2	1	—	—	6
Madžarska	—	—	—	—	2	6	8	9	9	3	37
Nemčija Vzhodna in Zahodna	5	6	11	11	20	29	21	28	44	20	195
Nizozemska	1	1	1	1	—	11	7	9	6	1	38
Norveška	—	1	1	—	—	1	2	4	6	2	17
Poljska	—	—	2	—	—	3	4	4	4	3	20
Portugalska	—	—	3	—	1	—	1	2	3	1	11
Sovjetska zveza: a) Latvija	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
b) Litva	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Svedska	1	1	3	4	9	10	18	14	19	13	92
Švica	2	5	5	5	10	19	17	14	19	8	98
Trst (AMG-FTT in VUJA-STO)	—	—	—	1	—	1	—	3	5	3	13
Turčija	2	—	—	1	2	4	6	5	2	2	24
Prekomorske države (na celinah Azija, Afrika, Amerika in Avstralija) skupaj	3	12	17	29	16	53	57	43	37	23	290
Skupaj	26	55	78	98	102	202	216	231	263	118	1389

Število zamenjevalcev narašča od meseca do meseca.

Pošiljke imajo v glavnem značaj zbirateljskega ljubiteljstva, kar je prav. Nekateri zamenjevalci izkoriščajo vse za uredbo dovoljene višine zneskov vrednosti, drugi pa le toliko, kolikor je za stvarne pogoje zamenjave potrebno. O nekaterih sicer bolj redkih pošiljkah bi mogli pripomniti, da odpošiljatelj kakovostno še ni povsem dorasel zbiralec.

Zamenjevalcem veljaj opozorilo, da

mora biti priložen vsaki pošiljki znamk v tujino razen obračuna znamk skupno z mankolisto tudi dopis, ki pove, kaj želi zamenjevalec od partnerja v inozemstvu v zameno in da je zamenjava znamk zaželeno samo za izpopolnitev lastne zbirke. Za amatersko filatelistično zamenjavo ne bodo veljale pošiljke znamk korespondentom v tujini, ki so poklicni trgovci z znamkami, ter klubom in organizacijam, katerih smoter je, zbirati naše znamke v trgovske namene.

Jože Vrbovšek

Zveza je prejela od Ministrstva pošte FLRJ naslednje važne dopise, ki jih objavljamo v celoti.

Dne 10. 3. 1951., šte. 4894, brzojav. ka:

Do nadaljnjega prenehajte izdajati znamke »Dan mornarice«. Obvestite nas, s kakšno količino razpolagate in koliko ste jih razdelili.

Dne 22. 3. 1951., šte. 5344, pismo: Z odlokom Ministrstva pošte šte. 5250 od 17. 3. 1951. izidejo posebne spominske znamke ob 10. obletnici 27. marca, ljudskih vstaj in dneva JA. Serija teh znamk obsega 15 vrednot. V promet bo prihajala postopoma in sicer 27. marca znamka po 3 din, ob proslavi ljudske vstaje po ljudskih republikah pa po dve vrednoti (za 3 in 5 din); za dan JA izideta znamki za 3 in 30 din. Ta odlok bo objavil te dni Uradni list hkrati s podrobnim opisom.

Prva znamka za 3 din pride v promet dne 27. marca t. l. Za člane filatelističnih zvez bomo rezervirali po 4, za mladince pa po 2 kosa, vse na osnovi številčnega stanja, ki ga je prejel Biro za filatelijo za mesec marec t. l.

Ostale znamke te izdaje, razen znamke za 30 din, pridejo v promet v večji nakladi, tako da jih za Filatelistično zvezo ne bomo posebej rezervirali, kar naj Zveza vzame na znanje.

za tajnika Ministrstva pošte
Dejan Tubinovič, l. r.

Dne 26. marca 1951., šte. 5500, pismo:

Ob porazdelitvi spominskih znamk članom filatelističnih zvez je Ministrstvo pošte sklenilo, da se po »Naredbi o razmeni maraka s inostranstvom« rezervirajo skladno s številčnim stanjem članov v zvezi vrednote, ki imajo v posamezni seriji najmanjšo naklado. Zveza bo te znamke razposlala svojim podružnicam za njih člane šele, ko poteče rok treh mesecev po izidu znamk (na osnovi številčnega stanja, ki je javljen Biroju pred izidom zadevnih znamk).

Gornji sklep sporočamo zato, da bi zveza seznanila svoje članstvo z njegovo vsebino.

za tajnika Ministrstva pošte
Dejan Tubinovič, l. r.

Podjetje »Jugofilatelija« nam v svojem dopisu z dne 22.3.1951., šte. 380.51 sporoča naslednje:

V priloži Vam pošiljamo spisek članov-menjalcev s tujino, ki pri naši direkciji dolgujejo poštino.

Obenem Vas prosimo, da ob poravnavi tega dolga opozorite poleg teh še vse ostale člane-menjalce, naj svoje pošiljke zadostno frankirajo, ker če pošiljka ne bo zadostno frankirana, bomo poslali pisma, ki naj bi šla priporočeno — z avionom, samo priporočeno, tista pa, ki naj bi šla priporočeno, bomo odpravili kot navadna.

Bilo je nekaj primerov, da so nam nekateri zamenjevalci poslali denar vnaprej (za kritje morebitne zadolžitve zaradi dopolnilne frankature). Odslej bomo vsak tak denar vračali, ker takih primerov v bodoče ni treba.

Direktor: **I. G. Sojat, l. r.**

FD »KOSIR«, SKOFJA LOKA

Od 22. 2. do 5. 3. 1951 so razstavili člani Filatelističnega društva v Škofji Loki v izložbi urarja Plantariča v propagandne namene znamke FLRJ, prospekte, kataloge in filatelistični pribor. Izložba je zbudila pozornost prebivalstva in pri pripadnikih naše armade.

~~~~~
Odkod poštni rog? Mesarji, ki so potovali v XIV. stoletju po deželi in nakupovali klavno živino, so javljali svoj prihod z rogom. Ljudje so naprošali mesarje, ki so mnogo potovali, naj jim nesejo (kakšno pismo znancem v kraj, kamor so bili namenjeni. Mesarski ceh je kmalu uvedel nekakšno mesarsko pošto, ki je svoj prihod pravtako objavljala z rogom. To je poznejši poštni rog, ki je vsaj simbolično preživel to pošto mesarjev do danes.

NOVE ZNAMKE V SVETU

Avstrija

3. V priznano lepi izdelavi je izšla žalna znamka po 1 šiling (črna) za umrlim predsednikom republike dr. Rennerjem. Tiskana je na japonskem papirju v bakrorezu.

4. Dne 6. marca so izšle napovedane znamke s prebitkom v korist obnove: 40+10, 60+15, grošev, 1+0,25, 1,30+0,40-šilinga.

Bolgarija

4. Za 55-letnico odkritij na področju radiotehnike sta izšli znamki za 4 in 20 levov s sliko ruskega učenjaka Popenova.

Francija

7. Ob dnevu znamke 10, 3, je izšla znamka za 12+3 fr. Slika kaže notranjost poštnega vagona.

8. Dne 9. 4, je izšla znamka za 25,— frankov, posvečena tekstilni industriji, ki se je v Franciji prva od gospodarskih panog razvila v industrijo.

Italija

1. Za letošnji 33. salon avtomobilov v Torinu je izšla posebna znamka za 20 lir.

Nemčija-sovjetska cona

4. Pomladanski velesojem v Lipskem 1951: znamki za 24 in 50 pf, v precej primitivni izdelavi.

Norveška

3. Frankovni seriji so se priključile nadaljnje vrednote s kraljevo sliko za 30, 35, 45, 50 in 55 oerov.

Posarje

2. K frankovni seriji so 15. 2. 1951 izšle dodatne vrednote za 8,30 in 45 fr.

Romunija

3. Sportna serija z dne 28. I. 1951 ima sledeče vrednote: 4, 5, 11, 20 in 31 lejev.

4. Dne 9. 2. sta izšli znamki po 11 in 31 lejev za tehnično in poljedeljsko razstavo.

San Marino

3. V isti izdelavi kakor dosedanje znamke UPU je izšla k tej seriji še letalska znamka za 300 lir.

Sovjetska zveza

Sovjetska zveza kar naprej poplavlja zbiralce z znamkami, ki so prava podoba njene politike:

15. obletnica osvoboditve Bolgarije in vzpostavitev ljudske republike: 25, 40 in 60 kopejk;

16. znamka, izdana v isti namen, le da se proslavlja osvoboditev Albanije: 40 kopejk. Kakor kaže, se ravna številno znamk v seriji po velikosti osvobodjene države.

Turčija

3. Serija znamk s sliko Kemala Ata Türka se je povečala za vrednost 20 in 30 kurusov.

U S T A N O V N I Slovenigradec

Dne 4. 2. 1951 so ustanovili zbiralci znamk v Slovenem Gradcu svoje Filatelistično društvo, ki je 41. podružnica naše Zveze. Na ustanovnem občnem zboru so člani izvolili naslednji upravni odbor: predsednik dr. Lojze Simonitti, tajnik Kramar Jože, blagajnik Sume Valter, gospodar Jordan Stanko, odbor-nika Alfonz Debelak in B. Podgornik. Nadzorni odbor: Zolnir Bogdan in Debeljak Bojan. Razsodišče ni javljeno.

Redni sestanki so začasno ob nedeljah v nižji gimnaziji.

Rogatec

V Rogatcu je bila ustanovljena 24. 2. t. l. 42. podružnica. Upravni odbor novega Filatelističnega društva sestavljajo: predsednik Cesar Rudolf, tajnik Kolar Marija, blagajnik Božič Silva, gospodar Božič Alojz. Odborniki: Mikulič Milica, Sotošek Zdravko, Avguštin Roman, Suppanz Erlih in mladince Očko Danijel ter Rojs Pavel. V nadzornem odboru so: Cesar Karel, Kajčič Viljem in Pust Stanko. Razsodišče ni javljeno.

Nova podružnica ima 30 članov (12 + 18). Redni menjalni sestanki so ob nedeljah od 10. ure v ljudski šoli v Rogatcu

Kočevje

Kočevski zbiralci so ustanovili 43. podružnico FZS. Na ustanovnem občnem zboru 25. 2. 1951 so izvolili naslednji odbor: predsednik Arko Andrej, tajnik Levstek Ivan, blagajnik Marinšek Ciril. Odborniki Starc Anton in Bastar Ludvik. Nadzorni odbor: Kovač Franc, Buchwald Ivan in Skender Alojz. Razsodišče: Jerše Viktor, Rutar Marica in Arko Andrej.

Nova podružnica je imela ob ustanovitvi 22 članov. Menjalni sestanki so vsakih 14 dni.

R E D N I Postojna

Dan 2. zbora: 21. I. 1951. Novi upravni odbor: Domicelj Aleks predsednik (Rakek), Lilija Bogomil podpredsednik (Postojna), Kenič Iva tajnica (Rakek), Tavčar Franjo blagajnik (Rakek). Odborniki: Žitko Angelca, Prestranek, Princič Jan-ko, Postojna; poverjeniki mladine: Markovič Vlasta in Vižin Egon. Nadzorni odbor: Kristan Janez, Dol. Logatec in Vidmar Ivan iz Gor. Logatca. Razsodišče: Grom Matko, Sežana in Perko Stan-ko, Senožeče. Voditeljica mladine Žitko Angelca.

Podružnica ima 57 članov (31 odraslih in 26 mladincev). Živahnejši razvoj ovi-

ra oddaljenost članstva po bivališčih v 12 različnih krajih (Cerknica, Dol. Logatec, Gor. Logatec, Hrustje, Postojna, Prestranek, Rakek, Senožeče, Sežana, Sv. Vid nad Cerknico, Stari trg pri Rakeku in St. Peter). Kljub temu bo novi odbor storil kar največ, da poživi delovne se- stanke in zaktivizira člane. Redni se- stanki so vsako prvo nedeljo v mesecu v sejni dvorani oblastnega odbora v Po- stojni.

Metlika

Dan letnega zbora 16. I. 1951. Člani novega upravnega odbora: Jug Gojko, predsednik, Duljar Jože, podpredsednik, Barle Vida, tajnik, Hočevar Pepca, bla- gajničarka. Odborniki: Pečar Nežka, Klemenčič Martin, Rajk Jože, Magovac Karlina, Pavlovič Zvonko, Bubenheimer Karel. Nadzorni odbor: Flajšman Darček, Lekšan Ciril, Mihečič Silvo. Razsodišče: Malešič Pavla in Jug Martina. — Člani so sklenili, da bodo organizirali meseca aprila razstavo v okviru KUD ob otvo- ritvi Belokranjskega muzeja v Metliki.

Radovljica

Dan letnega zbora 16. januarja 1951. Upravni odbor: Bulovec Ivan, predse- dnik, Pezdrič Janez, tajnik, Vengar Slav-ko, blagajnik. Odbornika: Stanonik Mar-ko in Mrak Janez. Vodja zamenjave Brelih Ivan, Lesce pri Biedu. Nadzorni odbor: Pintar Slavko, Lesce, Zemva Franc, Radovljica, Sartori Jakob, Ra- dovljica. Razsodišče: dr. Sarec Janez in Gnilšak Edi. — Seje so vsak prvi torek v mesecu ob 19. uri v kavarni Triglav. Takrat so vmes tudi redni članski se- stanki z zamenjavo znamk.

Vrhnika

Na I. rednem občnem zboru 21. janu- arja 1951 je bil izvoljen naslednji upra- vni odbor: dr. Žekš Zoltan, predsednik, Turšič Rudolf star., podpredsednik, Šmid Lado, tajnik I., Kranjc Mara, tajnik II., Kranjc Milan, blagajnik, Nusbek Zmago, namestnik blagajnika. Odborniki: Gru- den Rafael, Krže Franc, Markovič Milo- rad, Arhivar Skvarča Franc. Za mladi- no Bricej Jože mlajši. Nadzorni od- bor: Krašovec Anton, Čepon Janko in Sosič Josip. Razsodišče: inž. Bricej Još-ko, Skvarča Franc in Škrbec Ivan.

Ilirska Bistrica

Dan 1. rednega zbora: 21. jan. 1951. Novi upravni odbor: Ličan Saša, pred- sednik, Ličan Majda, tajnica, Bubnič Danilo, blagajnik, Čeligoj Vojko za mladi- no. Nadzorni odbor: Milavec Janko; Bubnič Edvard. Razsodišče: Luša Josip in Ličan Drago.

Podružnica je sprejela naslednji plan dela: zvišanje članstva, vsaj 4 sestanke s strokov. predavanjem, da bodo opravi- li najmanj 200 ur prostovoljnega dela izključno po filatelistični liniji (poleg obveznosti v sindikatu in na terenu).

»Tovariš« — Ljubljana 1951

Stev. 4 z dne 1. febr. (str. 63): Nove znamke drugod (Izrael 1949).

Stev. 5 z dne 12. febr. (str. 79): Znamke Izraela 1950 — Uspeh ankete — Strokovni tisk (Nova Filatelija, Ljubljana).

Stev. 7 z dne 5. marca (str. 110): Zbiranje področij: naravne lepote na znamkah.

»Republika« — Beograd

Oktober 1950 (od št. 257—261): Raspodela prigodnih maraka za razmenu sa inostranstvom — Nove vrednosti novih franko maraka u tečaju — Druga i treća filatelistička emisija na radiu Beograd II. — Oštećivanje poštanskih maraka.

November 1950 (od št. 262—264): Borba protiv štetnih i nepotrebnih izdanja maraka — O novim markama i prigodnim žigovima — Četvrta radio emisija.

December 1950 (od št. 266—269): Prva zemaljska izložba maraka — Omladinska sekcija FD »Lovrenc Košir« u Beogradu — Nove marke »Dan mornarice« — Filatelistička Evropa — Spekulativna i nepotrebna izdanja maraka — Jedan predlog za našu sportsku seriju.

Januar 1951 (od št. 270—274): Upotrebljena ili neupotrebljena marka — Nepriznate zvanične marke — Nova UPU izdanja — »Ključ« marka od din 20.— i sportska serija — Nominalne vrednosti prigodnih izdanja.

»Filatelija« — Zagreb

Stev. 1 za januar 1951: R. N. Horvat: U novu godinu — M. Šerić: Peta planska godina — J. Luterotti: Zupčanje mađarskih maraka — B. Mrdja: Poštanska i filatelistička marka — R. N. Horvat: Filatelistička izložba u Sarajevu — A. Z. Turina: Kritički osvrt na smotru maraka u Rijeci — Z. Krelius: 15-godišnjica Hrv. filat. društva u Brodu n/Savi — Savez filatelista Jugoslavije — St. V. Stojnić: Quo vadis filatelija? — Omladinci se javljaju (I. Dubravčić: Mišljenje o filateliji u mojem krugu i moje lično; K. Dijanović: Svrha sabiranja maraka) — Nove marke — Savezne i razne vjleti.

Stev. 2 za februar 1951: R. N. Horvat: I. Zemaljska izložba 1951 — Emisioni plan Ministarstva pošta FNRJ za 1951 godinu — Nova izdanja VUJA STT — Osobine jugoslavenskih maraka — Nepravilnosti u radu filatelističkih podružnica — Razmjena maraka s inozemstvom — Statistički pregled članstva FSH — Pošte u Hrvatskoj u predfilatelističko doba — D. Novak: Filat. izložbe i smotre u Jugoslaviji 1945 do 1950 — Nove marke — Amo tamo po filateliji — Obavještenja Biroa za filateliju — Knjige i časopisi — Razne i savezne vijesti — Obavijesti.

»Filatelista« — Beograd

Stev. 10 za oktobar 1950: J. Jokić: Dva-deseti oktobar — S. Ostojić: O srpskim markama za novine — Inž. A. Petrović: Srpske dopisne karte (nastavak) — S. Manželej: Kako treba specializirati (nastavak) — Bor. Mrdja: Svetski poštanski savez (nastavak) — Ispravke — Uputi u filateliju (Razna izdanja maraka) — Izložba maraka FK u Dubrovniku — Kroz filatelistički svet — Filatelija u Izraelu — Kriminalni roman o filatelistima — Razne filatelističke zbirke — Naše marke i prigodni žigovi — Nove marke — Vesti iz saveza — Zabavna strana — Pregled knjiga i listova — Odgovori na pitanja čitalaca — Brojno stanje članova SFS.

Stev. 11-12 za XI.—XII. 1951: Dan Republike — Spomenica HFD — Inž. A. Petrović: Srpske dopisne karte — S. Ostojić: O srpskim markama za novine — D. Novak: Njemačka okupaciona izdanja za Crnu goru 1943—1944 — Uputi u filateliju (Nepravilnosti na slikama makara) — B. Mrdja: Svetski poštanski savez — Zumstein 1951 — Sabiranje redovnih poštanskih žigova i »R« naljepnica — Filatelistička izložba u Zagrebu — Filatelističko savetovanje u Ministarstvu pošta — Borba protiv tuberkuloze na našim markama i celinama — Suzbijanje špekulacije u filateliji — Nepotrebna i spekulativna izdanja maraka — Uloga i zadaci filatelije — Prekić: Gujnemer — Zadaci inostrane službe SFS — Kroz filatelistički svet — Naše marke i celine — Prigodni žigovi — Brojno stanje članova SFS na dan 3. okt. 1950 — Nove marke — Iz saveza filatelista Srbije — Pregled knjiga i listova — Odgovori na pitanja čitalaca — Oglasi — Izložba u Sarajevu.

OGLASI

ZELIM partnerja - filatelista kjer-koli v inozemstvu zaradi izmenjave znamk. Dopisovanje jugoslovansko ali nemško. Leskovšek Janko, Celje, pošt-ni predal 122, FLR Jugoslavija — Slo-venija.

ISCEM nerabljene serije UPU vseh držav Evrope. Menjam za druge po dogovoru. Jamnik Mario, Ljubljana, Zitnikova 4.

Prosimo vse podružnice, da vrnejo do 1. maja t. l. vse neodane izvode. Za kompletiranje letnika 1950 nujno odkupimo zvezke št. 1, 6, 7, 8 in 9. Hkrati prosimo za nakazilo zaostale naročnine.

Uredništvo in uprava
»Nove Filatelije«